

**IL-KUNSILL TA'
L-UNJONI EWROPEA**

Brussel, 4 ta' Diċembru 2003

15634/03

**COHOM 47
PESK 762
CIVCOM 201
COSDP 731**

NOTA

Minn: Kumitat Politiku u ta' Sigurtà (PSC)

Lil: Coreper/Kunsill

Sugġett: Il-linji gwida ta' l-UE dwar it-Tfal u l-Konfitti Armati

---

1. At its meeting on 4 December, the Political and Security Committee (PSC) agreed on the text of “EU Guidelines on Children and Armed Conflict”, prepared by the Council Working Party on Human Rights (COHOM). PSC also took note of the advice on these guidelines prepared by the Committee on Civilian aspects of Crisis Management (CIVCOM) and the Military Committee (EUMC).
2. Coreper is invited to:
  - examine the EU Guidelines on Children and Armed Conflict as set out in Annex at its meeting on 4 December 2003,
  - recommend that the Council approves these Guidelines as an A-item at its meeting on 8/9 December 2003.

IL-LINJI GWIDA TA' L-UE DWAR IT-TFAL U L-KUNFLITTI ARMATI

I. I. IT-TFAL U L-KUNFLITTI ARMATI

1. Fl-aħħar għaxar snin weħidhom, il-konflietti armati huma stmati li ġadu l-ħajja ta' il fuq minn żewġ miljun tifel u tifla u mmankaw b'mod fiziku sitt miljun oħra. Il-konfliett iċaħħad it-tfal mill-ġenituri, minn min jieħu ħsiebhom, mis-servizzi soċjali bażiċi, mill-kura għas-saħħha u l-edukazzjoni. Hemm madwar għoxrin miljun tifel u tifla spostati u refugjati, filwaqt li oħrajn huma miżmumin ostaġġi, maħtufa jew traffikati. Sistemi tar-registrattori tat-tweldi u sistemi tal-ġustizzja taż-żgħażaq jaqgħu. Fi kwalunkwe ħin, huwa stmat li hemm ta' l-inqas 300,000 tifel suldat li jipparteċipaw f'konflietti.
2. It-tfal għandhom bżonnijiet speċjali fil-perijodu qasir u twil ta' wara l-kunfliett, bħal per eżempju li jittraċċaw il-membri tal-familja, ir-riparazzjoni u l-integrazzjoni soċjali mill-ġdid, il-programmi ta' rijabilitazzjoni psiko-soċjali, il-partecipazzjoni fid-diżarmament, il-programmi ta' demobilizzazzjoni u l-integrazzjoni mill-ġdid kif ukoll fi ħdan il-qafas transizzjonali tal-ġustizzja.
3. F'ħafna sitwazzjonijiet, tibqa' l-arja ta' impunità għal dawk li jwettqu reati kontra t-tfal, kif hemm imniżżejjel fil-ligi umanitarja internazzjonali u l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali.
4. Il-Konvenzjoni tad-Drittijiet tat-Tfal (CRC) hija kważi ratifikata b'mod universali, iżda bl-ebda mod ma hija applikata b'mod universali. B'mod partikolari f'sitwazzjonijiet ta' konflietti armati, it-tfal ibatu b'mod sproporzjonat, f'diversi modi, u b'effetti li jdumu. L-impatt tal-konflietti armati fuq il-ġenerazzjonijiet futuri jista' jiżra' ż-żerriegħa sabiex il-kunflietti jkomplu jew jerġgħu jibdew. Il-Protokoll Fakultattiv għas-CRC dwar l-involviment tat-tfal f'konflietti armati mmira sabiex jikkontrattakka din is-sitwazzjoni.

II. SKOP

5. L-avvanz u l-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal huma l-priorità tal-politika ta' l-UE dwar id-drittijiet tal-bniedem. L-Unjoni Ewropea (UE) tqis li huwa ta' importanza kritika li tindirizza s-suġġett tat-tfal u l-konflitti armati kemm għaliex il-futur huwa f'idejn it-tfal, kif ukoll għaliex huma għandhom drittijiet, kif imnizzla fis-CRC, il-Protokolli Fakultattivi tiegħu u l-strumenti internazzjonali u reġjonali oħra dwar id-drittijiet tal-bniedem. L-UE tipprova tqajjem għarfien dwar dan is-suġġett billi tagħti aktar prominenza lill-azzjonijiet ta' l-UE f'dan il-qasam, kemm fl-UE kif ukoll lejn terzi persuni.
6. L-UE tobbliga ruħha li tindirizza l-impatt fil-perijodu qasir, medju u twil tal-konflitti armati fuq it-tfal b'mod effettiv u komprensiv, billi tagħmel użu minn varjetà ta' għoddha għad-disposizzjoni tagħha, u tibni fuq attivitajiet tal-passat u attwali (ħarsa ġenerali ta' l-azzjonijiet ta' l-UE f'Anness I). L-objettiv ta' l-UE huwa li tinfluwenza pajjiżi terzi u atturi li mhumiex stati sabiex jimplimentaw in-normi u l-istandardi internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem u l-ligi umanitarja, kif ukoll l-strumenti reġjonali tal-ligi internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem (kif hemm f'Anness II) u biex jieħdu l-miżuri effettivi sabiex jipproteġu t-tfal mill-effetti tal-konflitti armati, li jtemmu l-użu tat-tfal fl-armati u l-gruppi armati, u sabiex itemmu l-impunità.

III. PRINċIPJI

7. L-UE hija mwaqqfa fuq il-prinċipji tal-libertà, id-demokrazija, ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, u l-istat tad-dritt. Dawn il-prinċipji huma komuni fl-Istati Membri. Ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem huwa fost l-objettivi centrali tal-Politika Barranija u tas-Sigurtà Komuni ta' l-UE (CFSP), li tinkludi l-Politika tad-Difīza u s-Sigurtà Ewropea (ESDP). Ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem huwa wkoll parti mill-politika tal-Komunità fir-rigward tal-kummerċ u l-kooperazzjoni għall-iżvilupp, u l-ghajjnuna umanitarja.
8. L-avvanz u l-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal kollha huma thassib prioritarju ta' l-UE u l-Istati Membri tagħha. Fix-xogħol tagħha sabiex tiżgura l-protezzjoni tat-tfal milquta minn kunflitti armati, l-UE hija ggwidata minn-normi u *standards* rilevanti internazzjonali u reġjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem u l-ligi umanitarja inkluż, *inter alia*, dawk li hemm fl-Anness II.

9. L-UE tagħti appoġġ lix-xogħol ta' l-atturi rilevanti, b'mod partikolari s-Segretarju Ĝenerali tan-NU, ir-Rappreżentant Specjali tas-Segretarju Ĝenerali għat-Tfal u l-Kunflitti Armati, il-UNICEF, il-UNIFEM, l-OHCHR, il-UNDP, il-Kumitat dwar id-Drittijiet tat-Tfal, il-Kumitat dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, il-Kunsill ta' l-Ewropa, l-OSCE/ODIHR kif ukoll il-Mekkaniżmi Specjali tan-NU u atturi rilevanti oħra bħall-ICRC, in-Network tas-Sigurtà tal-Bniedem u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili. L-UE ser tikkontribwixxi b'mod pro-attiv u taħdem ma' dawn l-atturi sabiex tiżgura li s-salvagwardji internazzjonali eżistenti għad-drittijiet tat-Tfal jissaħħu u jkunu implementati b'mod effettiv.

IV. LINJI GWIDA

Moniteraġġ, rappurtar u stimi regolari jifformaw il-baži għall-identifikazzjoni tas-sitwazzjonijiet fejn tissejjaħ l-azzjoni ta' l-UE. Fir-rigward ta' l-operazzjonijiet ta' l-immaniġġar ta' kriżijiet immexxija mill-UE, it-teħid tad-deċiżjonijiet isir każ b'każ, b'kont mehud tal-mandat potenzjali għall-azzjoni specifika u l-mezzi u l-kapaċitajiet li huma disponibbli għall-UE.

A. Monitoraġġ u rapporti

10. Fir-rapporti perijodiċi tagħhom u fejn hu rilevanti, il-Kapijiet tal-Missjoni ta' l-UE, il-Kapijiet tal-Missjoni ta' l-operazzjonijiet civili, il-Kmandanti Militari ta' l-UE (permezz tal-katina tal-kmand) kif ukoll ir-Rappreżentanti Specjali ta' l-UE ser jinkludu analiżi ta' l-effetti tal-konflitti jew konflitti potenzjali fuq it-tfal. Dawn ir-rapporti għandhom jindirizzaw b'mod partikolari l-vjolazzjonijiet u l-abbuži kontra t-tfal, l-ingaġġar u l-iskjerament ta' truppi ta' tħalli minn armati u gruppi armati, il-qtil u l-immankar tat-tfal, l-attakki kontra l-iskejjel u l-isptarijiet, l-imblukkar ta' aċċess umanitarju, il-vjolenza sesswali u dik ibbażata fuq is-sesswalità kontra t-tfal, il-ħtif ta' tħalli u l-miżuri meħuda mill-partijiet fil-każ sabiex jiġgi duhom. Fejn xieraq, dawn jinkludu fir-rappurtar normali tagħhom stima perijodika ta' l-effett u l-impatt ta' l-azzjonijiet ta' l-UE fuq it-tfal f'sitwazzjonijiet ta' kunflitt. It-tagħlim meħud mill-operazzjonijiet ta' maniġġar ta' kriżijiet ta' l-UE jistgħu jiffurmaw sors importanti ieħor ta' tagħrif għall-gruppi ta' hidma kompetenti sakemm dawn ma jkunux klassifikati.

11. Il-Kummissjoni ser tiġbed l-attenzjoni tal-Kunsill u ta' l-Istati Membri għar-rappurtar rilevanti f'dan il-qasam u tiprovd aktar informazzjoni, fejn xieraq u meħtieg, dwar progetti li jircieu fondi mill-Komunità mmirati lejn it-tfal u l-kunflitti armati u r-rijabilitazzjoni ta' wara l-kunflitt. L-Istati Membri ser iżi idu ma' din il-ħarsa ġenerali billi jipprovdu informazzjoni dwar il-progetti bilaterali f'dan il-qasam.

B. Stima u rakkmandazzjonijiet ghall-azzjoni

12. Il-Grupp ta' Hidma tal-Kunsill dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (COHOM) f'koordinazzjoni mill-qrib ma' gruppi ta' hidma rilevanti oħra, abbaži tar-rapporti msemmija hawn fuq u informazzjoni rilevanti oħra, bħal rapporti u rakkmandazzjonijiet mill-UNSG (inkluż il-lista ta' partijiet li għandhom sehem f'kunflitti armati li jingaġġaw jew jużaw it-tfal kif hemm meħmuż mar-rapport annwali tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar it-tfal u l-kunflitti armati), ir-Rappreżentant Speċjali tas-Segretarju Ĝenerali għat-Tfal u l-Konflitti Armati, il-UNICEF, il-Mekkaniżmi Speċjali tan-NU u l-Għaqdiet tat-Trattat tad-Drittijiet tal-Bniedem kif ukoll organizzazzjonijiet mhux governattivi, għandu, fintervalli regolari jidher sitwazzjonijiet fejn tissejja l-azzjoni ta' l-UE, b'mod partikolari fejn iqumu sitwazzjonijiet allarmanti li jitkolbu attenzjoni immedjata, u jagħmel rakkmandazzjonijiet għal tali azzjoni bħal din fuq livell xieraq (PSC/Coreper/Kunsill).

C. L-ghodda ta' l-UE ghall-azzjoni fir-relazzjonijiet ma' pajjiżi terzi

L-UE għandha disponibbli varjetà ta' ghodda ghall-azzjoni. L-UE ser tibni fuq inizjattivi eżistenti sabiex tikkonsolida, issaħħa u tavanza l-azzjonijiet ta' l-UE għat-tfal affettwati minn kunflitti armati (bħal f'Anness I). Minbarra dan, l-ghodda disponibbli għall-UE jinkludu, *inter alia*, li ġejjin:

13. Djalogu politiku: Il-komponent tad-drittijiet tal-bniedem tad-djalogu politiku bejn l-UE u pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet reġjonali għandu, fejn ikun rilevanti, jinkludi l-aspetti kollha tad-drittijiet u l-ġid tat-tfal matul sitwazzjonijiet fiż-żmien ta' qabel il-konflitt, matul il-konflitt u wara l-konflitt.

14. **Proċeduri Politiċi:** L-UE ser tagħmel proċeduri političi u toħrog dikjarazzjonijiet pubblici biex theggex il-pajjiżi terzi rilevanti jieħdu miżuri effettivi sabiex jiżguraw il-protezzjoni tat-tfal mill-effetti tal-kunflitti armati, itemmu l-užu tat-tfal fl-armati u l-gruppi armati u sabiex itemmu l-impunità. Ir-Rappreżentanti Specjalisti ta' l-UE u l-Kapijiet tal-Missjoni ikollhom l-obbligu li jibqgħu jindirizzaw is-suggett ma' atturi li mhumiex stati fejn ikun rilevanti. Fejn xieraq, l-UE tirreagixxi wkoll ghall-iżviluppi pozittivi li jkunu saru.
15. **Kooperazzjoni multilaterali:** il-Komunità tieħu sehem fī proġetti ta' l-ghoti ta' fondi relatati mat-tfal u l-konflitti armati f'diversi oqsma, b'mod partikolari għad-Diżarmament, id-Demobilizzazzjoni, l-Integrazzjoni mill-Ġdid u r-Rijabilitazzjoni (DDRR) u permezz ta' ghajnejna umanitarja. Il-Kummissjoni ser t-identifika possibiltajiet sabiex ikun estiż tali appoġġ, per eżempju fil-kuntest tal-Karti ta' l-Istrategija tal-Pajjiż u r-reviżjonijiet ta' Nofs Perijodu tagħha. Bl-istess mod, l-Istati Membri ser ifittxu li jirriflettu l-prioritajiet mnizzla f'dawn il-linji gwida fil-proġetti ta' kooperazzjoni bilaterali tagħhom.
16. **Operazzjonijiet għal maniġgar ta' kriżijiet:** matul il-process ta' ippjanar, il-kwistjoni tal-protezzjoni tat-tfal għandha tkun indirizzata b'mod xieraq. F'pajjiżi fejn l-UE tieħu sehem f'operazzjonijiet ta' maniġgar ta' kriżijiet, u b'kont meħud tal-mandat ta' l-operazzjoni u l-meżzi u l-kapaċitajiet disponibbli għall-UE, l-ippjanar operazzjonali għandu jieħu kont, kif xieraq, tal-ħtiġijiet specifiċi tat-tfal, b'kont meħud tal-vulnerabbiltà partikolari tat-tfal bniet. Sabiex jintlaħqu r-riżoluzzjonijiet rilevanti ta' l-UNSC, l-UE ser tagħti attenzjoni specjalisti għall-protezzjoni, il-ġid u d-drittijiet tat-tfal f'kunflitti armati, meta tieħu azzjoni mmirata lejn iż-żamma tal-paci u s-sigurtà.
17. Filwaqt li tagħmel užu mid-diversi għoddha disponibbli, l-UE ser tfitħex li tiżgura li jingħata kont tal-ħtiġijiet specifiċi tat-tfal faproċċi ta' twissija bikrija u preventiva kif ukoll f'sitwazzjonijiet ta' konfliett attwali, negozjati ta' paċi, ftehim ta' paċi, li tiżgura li r-reati kontra t-tfal ikunu esklusi minn kull amnestiji, fażjiet ta' rikostruzzjoni ta' wara l-konfliett, rijabilitazzjoni, integrazzjoni mill-ġdid u żvilupp fit-tul. F'dan il-kuntest, l-UE ser tieħu vantaġġ ta' u tibni fuq l-esperjenza miksuba fi ħdan is-sistema tan-NU u l-organizzazzjonijiet reġjonali. Il-bniet u dawk li huma refugjati, spostati, separati, mahtufa jew milquta mill-HIV/AIDS, li għandhom diżabilità, soggetti għall-esplojtazzjoni sesswali jew f'detenzjoni huma vulnerabbli b'mod partikolari.

18. Taħriġ: Il-Kunċett koordinat ta' Taħriġ ta' l-UE fil-qasam ta' l-immaniġġar ta' kriżijiet għandu jieħu kont ta' l-implikazzjonijiet ta' dawn il-linji gwida.
19. Miżuri oħra: L-UE tista' tqis li tagħmel użu minn għodda oħra disponibbli fejn xieraq, bħall-impożizzjoni ta' miżuri mmirati.

V. IMPLEMENTAZZJONI U SEGWITU

20. Minbarra dan, il-COHOM huwa mitlub li:

- a) jissorvelja l-implimentazzjoni ta' l-azzjoni ta' l-UE meħuda skond dawn il-linji gwida u għal dak il-għan jiżviluppa modalitajiet sabiex jagħmel il-paragrafu 12 operazzjonali. F'dan il-kuntest, qed issir riferenza għall-konkluzjonijiet tal-GAC tal-25 ta' Ĝunju 2001, li fakkru li l-azzjonijiet tal-Komunità għandhom ikunu konsistenti ma' l-azzjonijiet ta' l-UE fl-intier tagħhom;
- b) jippromwovi u jhares l-integrazzjoni tas-suggett tat-tfal u l-kunflitti armati matul il-politika u l-azzjonijiet rilevanti kollha ta' l-UE;
- c) jagħmel reviżjoni kontinwa ta' l-implimentazzjoni ta' dawn il-linji gwida, f'koordinazzjoni mill-qrib mal-gruppi ta' ħidma rilevanti, ir-Rappreżentanti Specjali, il-Kapijiet tal-Missjoni, il-Kapijiet tal-Missjoni ta' l-operazzjonijiet civili u l-Kmandanti Militari ta' l-UE (permezz tal-linja tal-kmand);
- d) jibqa' jeżamina, kif xieraq, aktar modi ta' kooperazzjoni man-NU u organizzazzjonijiet intergovernattivi internazzjonali u reġjonali oħra, l-NGOs kif ukoll l-atturi korporattivi f'dan il-qasam;
- e) jirrapporta lill-PSC fuq baži annwali dwar il-progress li jkun sar sabiex jitwettqu l-objettivi mniżżla f'dawn il-linji gwida;
- f) jissottometti valutazzjoni ta' dawn il-linji gwida lill-Kunsill, sentejn wara l-adozzjoni ta' dawn il-linji gwida, b'rakkomandazzjonijiet għal titjib jew aġġornamenti kif xieraq;

- g) Fuq dik il-bazi, jikkonsidra li jistabbilixxi punt fokali (per exemplu grupp specjali ta' esperti jew Rappresentant Specjali) sabiex jiġura l-implementazzjoni futura ta' dawn il-linji gwida.
- =====

Azzjonijiet ta' l-UE fil-qasam tat-Tfal u l-Konfitti armati (INDIKATTIV)

Strumenti tal-PESK

1. Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill ta' l-10 ta' Diċembru 2002 (dok. 15138/02, paġna 9).
2. Il-Pożizzjonijiet Komuni dwar id-drittijiet tal-Bniedem u l-igvernar tajjeb fl-Afrika (98/350/PESK).
3. Il-Pożizzjonijiet Komuni dwar ir-Rwanda, is-Somalja, Sierra Leone, iż-Żimbabwe, Ir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, in-Niġerja, il-Liberja, l-Angola, Kuba (inkluż l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet immirati f'xi wħud minn dawn il-każijiet).
4. Il-Pożizzjoni Komuni dwar l-ICC (2001/433/PESK kif emendata bis-CP 2002/474/PESK).
5. L-Azzjonijiet Kongunti (Ir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, Ossetja ta' Isfel, il-Bosnia u Herzegovina, id-diversi rappreżentanti speċjali), u l-Istrateġġi Komuni (ir-Russja, l-Ukraina, ir-regjun tal-Mediterran).
6. Il-Kodiċi ta' Kondotta ta' l-UE dwar l-Esportazzjoni ta' Armi adottat fit-8 ta' Ĝunju 1998. Xogħol għaddej sabiex jiddaħħlu kontrolli madwar l-UE dwar l-esportazzjoni ta' apparat paramilitari.
7. Il-pożizzjoni Komuni dwar djamanti minn postijiet ta' konflitt u r-Regolament tal-Kunsill li jimplimenta l-iskema ta' certifikazzjoni tal-Proċess ta' Kimberley għan-negożju internazzjonali fid-djamanti ħorox (dok. 15328/02).
8. Il-linji gwida tal-politika ta' l-UE lejn pajjiżi terzi dwar it-tortura u t-trattamenti jew il-pieni krudili, inumani jew degradanti oħra (dok. 7369/01) u d-dokument ta' hidma sabiex ikunu implementati l-linji gwida (dok. 15437/02).
9. Il-Linji Gwida ta' l-Unjoni Ewropea dwar il-Piena tal-Mewt (dok. 9199/98).
10. Il-Linji Gwida ta' l-Unjoni Ewropea dwar id-Djalogi tad-Drittijiet tal-Bniedem (dok. 14469/01).

Immaniġgar ta' Krizijiet (ESDP)

11. Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tas-16 ta' Ĝunju 2003 dwar l-Operazzjoni ta' Artemis fil-Bunia, Repubblika Demokratika tal-Kongo (dok. 10369/03).
12. L-operazzjonijiet ta' l-immaniġgar ta' krizijiet fil-Bosnia u Herzegovina, u dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja.
13. Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar id-dikjarazzjoni mill-UE u n-NU dwar il-kooperazzjoni bejn it-tnejn fl-immaniġgar ta' krizijiet (dok. 12875/03).
14. Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tal-21 ta' Lulju ta' l-2003 dwar il-kooperazzjoni bejn l-UE u n-NU dwar l-immaniġgar ta' krizijiet: il-protezzjoni ta' persuni ċivili fl-operazzjonijiet ta' l-immaniġgar ta' krizijiet immexxija mill-UE (dok. 11439/03).
15. L-abbozz ta' linji gwida dwar il-protezzjoni ta' persuni ċivili fl-operazzjonijiet ta' l-immaniġgar ta' krizijiet immexxija mill-UE (dok. 14805/03).

16. Il-kunċett komprensiv ta' l-UE għall-missjonijiet fil-qasam tal-istat tad-dritt fl-immaniġġar ta' kriżijiet, inkluż l-annessi (dok. 9792/03).
17. L-implimentazzjoni tal-programm ta' l-UE għall-Prevenzjoni ta' Konflitti Vjolenti (dok. 10680/03). Dan il-programm jistabilixxi d-diversi inizjattivi ta' l-UE meħuda fil-kuntest tal-prevenzjoni tal-konflitti, inkluż it-taħriġ ta' l-uffiċjali.
18. L-armonizzazzjoni tat-taħriġ għall-aspetti ċivili ta' l-UE ta' l-immaniġġar ta' kriżijiet u r-reklutagġ (dok. 11675/1/03) u l-Kriterji Komuni għat-taħriġ għall-aspetti ċivili ta' l-immaniġġar (dok. 15310/03).
19. Il-KE ikkontribwiet sabiex jiżdiedu l-kapaċitajiet tan-NU fl-oqsma bħall-insedjament rapidu, it-taħriġ u d-DD&R (diżarmament, demobilizzazzjoni u integrazzjoni mill-ġdid). Il-Kummissjoni u l-Unità tal-Politika tas-Segretarjat tal-Kunsill żviluppaw ukoll “indikaturi tal-konflitt” (listi ta' osservazzjoni ta' pakkizi f'sitwazzjonijiet diffiċċi). Eżempju ta' programm minnhom huwa l-kooperazzjoni ma' l-Unjoni ta' l-Afrika sabiex jittejjeb il-bini tal-kapaċità tagħha għas-soluzzjonijiet paċċifiċi ta' konflitti u l-kooperazzjoni *desk to desk* mal-pajjiżi imsieħba li jkopru setturi spċċifiċi bħall-esportazzjoni illegali ta' l-injam u r-riżorsi ta' l-ilma.

Strumenti tal-Komunità (kooperazzjoni ta' l-iżvilupp, il-kummerċ u l-ghajjnuna umanitarja)

20. Ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar ir-Responsabbiltà Socjali Korporattiva (dok. 5049/03).
21. Diversi Ftehim dwar il-Kummerċ u l-Kooperazzjoni, b'mod partikolari l-Ftehim tal-ACP-UE ta' “Cotonou”, fihom paragrafi spċċifiċi dwar it-tfal, il-prevenzjoni tal-konflitti, id-drittijiet tal-bniedem.
22. L-ghajjnuna u l-protezzjoni tat-tfal vulnerabbi tidher fil-kuntest akbar tal-qedra tal-faqar, għalhekk, fil-qafas tal-koperazzjoni ta' l-iżvilupp tal-KE. It-tfal huma grupp fokali importanti ta' ghajjnuna esterna, b'mod partikolari fil-politika ta' setturi bħall-edukazzjoni u s-sahħha. Diversi aktivitajiet li għandhom x'jaqsmu mat-tfal jingħataw fondi mill-KE permezz ta' l-ECHO, l-EDF, u l-EIDHR.
23. L-ghajjnuna u l-protezzjoni tat-tfal involuti f'kunflitti armati tgħaddi permezz ta' numru ta' programmi tal-Kummissjoni. L-avvanz tad-drittijiet tat-tfal kien wieħed mill-prioritajiet għall-ghoti ta' fondi taħt l-Inizjattiva Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija fl-2001 u huwa ntegrat fil-finanzjament għall-perijodu 2002-2004.

24. Attivitajiet li għandhom x'jaqsmu mat-tfal kienu wieħed mit-tliet prioritajiet ghall-istrategija ta' l-ECHO 2003. Fil-passat l-ECHO tat-sostenn lill-operazzjonijiet umanitarji immirati lejn it-tfal. Eżempji ta' progetti ta' l-2001 u 2002 jinkludu: progetti ta' demobilizzazzjoni, rijabilitazzjoni u integrazzjoni mill-ġdid (l-Uganda), progetti ta' saħħa u nutrizzjon (is-Sudan, il-Kolombja, il-Palestina), appoġġ psikosocjali (is-Sierra Leone, is-Sudan, ix-Xatt tal-Punent, il-Medda ta' Gaza u l-Libanu), għot i-fondi lil skejjel f'kampijiet ta' emergenza għall-persuni spostati (ir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, is-Sudan, is-Sierra Leone u dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonija fost oħrajin), it-tiftix tal-familji u l-għaqda mill-ġdid (il-Kolombja).
25. L-ECHO tat-wkoll fondi għar-riċerka u l-attivitajiet ta' promozzjoni ta' "Save the Children", "Belgian Red Cross" u oħrajin, u qiegħda tikkunsidra tagħti appoġġ inizjattiva ta' l-UNICEF li ttejjeb id-disponibbiltà ta' data ta' kwalità dwar tfal affetwati minn konflietti armati.

Azzjoni fil-Fora Multilaterali

26. Ir-Riżoluzzjonijiet dwar id-drittijiet tat-tfal imdaħħla mill-UE, flimkien mal-GRULAC, fil-Kummissjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u t-Tielet Kumitat ta' l-Assemblea Ĝenerali tan-NU abbaži annwali. Dawn ir-riżoluzzjonijiet fihom paragrafi dwar it-tfal u l-konflietti armati.
27. Id-dikjarazzjonijiet ta' l-UE fil-, u l-kontribut lill-Kunsill tas-Sigurtà, UNGA, CHR u UNGASS (8-10 ta' Mejju 2002), Kunsens ta' Monterrey.

Il-Parlament Ewropew

28. Il-PE sejjah lill-Kunsill sabiex jadotta strategija limitata dwar it-tfal u l-konflietti armati fir-Rapport Annwali tiegħu ta' l-2003 (adottat f'Settembru).
29. L-Assemblea Parlamentari Kongu ta' l-UE-ACP adottat riżoluzzjoni dwar it-tfal u l-konflietti armati fil-laqgħa tagħha tat-12 ta' Ottubru f'Ruma, wara rapport minn żewġ membri tagħha, ippubblikat f'Ġunju 2003.

L-strumenti reġjonali u internazzjonali rilevanti

Drittijiet tat-Tfal

- Il-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal, 1989
- Il-Protokoll Fakultattiv II tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal dwar l-involviment tat-tfal f'konflitti armati, 2002
- Il-Protokoll Fakultattiv I tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal dwar il-bejgħ tat-tfal, il-prostituzzjoni tat-tfal u l-pornografija tat-tfal, 2002
- Il-Karta Afrikana dwar id-Drittijiet u l-Ġid tat-Tfal, 1990
- Il-Konvenzjoni 182 ta' l-ILO dwar il-Projbizzjoni u l-Azzjoni Immedjata għall-Eliminazzjoni ta' l-Agħar Forom tax-Xogħol tat-Tfal, 1999

Ligi Umanitarja Internazzjonali, Refugjati u IDPs

- Il-Konvenzjoni ta' Ĝinevra dwar it-Trattament tal-Prigunieri tal-Gwerra, 1949
- Il-Konvenzjoni ta' Ĝinevra dwar il-Protezzjoni ta' Persuni Ċivili fi Żmien ta' Gwerra, 1949
- Protokoll Addizzjonali għall-Konvenzionijiet ta' Ĝinevra tat-12 ta' Awwissu 1949, u Dwar il-Protezzjoni tal-Vittmi ta' Kunflitti Armati Internazzjonali (Protokoll I), 1978
- Protokoll Addizzjonali għall-Konvenzionijiet ta' Ĝinevra tat-12 ta' Awwissu 1949, u Dwar il-Protezzjoni tal-Vittmi ta' Konflitti Armati mhux Internazzjonali (Protokoll II), 1977
- Il-Konvenzjoni dwar l-Istatus tar-Refugjati, 1951
- Il-Protokoll dwar l-Istatus tar-Refugjati, 1967
- Il-Principji Gwida dwar l-Ispostament Intern, 1998

Ligi Kriminali Internazzjonali

- L-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, 2002
- L-Istatut Emendat tat-Tribunal Internazzjonali għall-Prosekuzzjoni ta' Persuni Responsabbi ta' Ksur Serju tal-Liġi Umanitarja Internazzjonali li saru fit-Territorju ta' dik li qabel kienet il-Jugoslavja mill-1991, 1993 (kif emendat fl-1998, 2000, 2002)
- L-Istatut tat-Tribunal Kriminali Internazzjonali għar-Rwanda, 1994

Riżoluzzjonijiet tal-Kunsill tas-Sigurtà

- Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà 1261 (1999)
  - Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà 1314 (2000)
  - Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà 1379 (2001)
  - Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà 1460 (2003)
-